

Stiftelsen Rudolf Steinerskolan

Org.nr. 857201-9142

k.nyman@outlook.com

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Rudolf Steinerskolan Göteborg
belägen i Göteborgs kommun

Tillsyn i Rudolf Steinerskolan Göteborg

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stiftelsen Rudolf Steinerskolan Göteborg (857201-9142) under våren 2016. Rudolf Steinerskolan Göteborg besöktes av Skolinspektionen den 15 mars 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

I de nationella ämnesproven som gjordes i svenska läsåret 2014/15 bedömdes mellan 60 och 100 procent av eleverna uppnå kravnivån i de olika delproven. Lägst var resultatet på delprovet som mäter förmågan att skriva faktatext. I de nationella ämnesproven i matematik bedömdes mellan 86 och 95 procent av eleverna uppnå kravnivåerna i de olika delproven. Där var det lägst andel som klarade delprovet uppdelning av tal, enkla problem. Genomgående uppnådde skolenhetens elever i högre utsträckning kunskapskraven i de nationella ämnesproven än genomsnittet i riket, både i svenska och i matematik.

Huvudmannen har inte redovisat någon egen sammanställning över kunskapsresultat för årskurs 3 från läsåret 2014/15.

Årskurs 6

På grund av för få elever redovisas inga resultat för elever i årskurs 6 i Skolverkets statistik. Enligt huvudmannens egen uppföljning av kunskapsresultaten från läsåret 2014/15 var det sammanlagda provbetyget i engelska 17,4, jämfört med 14,4 i riket. Sammanlagt provbetyg i svenska var 15,2, jämfört med 13,5 i riket. I matematik var det sammanlagda provbetyget 12,5 poäng, jämfört med 12,8 i riket läsåret 2014/15.

Årskurs 9

Skolverkets statistik visar att 88 procent av eleverna på skolenheten uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2014/15. Andelen är högre än rikets genomsnitt på 77 procent, men lägre än läsåret 2013/14 då 93 procent av eleverna vid skolenheten uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen. Det genomsnittliga meritvärdet var 270,6, att jämföra med 224,7 i riket.

Vad beträffar skillnaden mellan olika ämnen visar Skolverkets statistik att den genomsnittliga betygspoängen varierade mellan högst 18,4 i hem- och

konsumentkunskap och lägst 13,8 i matematik läsåret 2014/15. I samtliga ämnen var den genomsnittliga betygspoängen dock högre än motsvarande resultat i riket.

Trygghet och studiero

Av resultatet på Skolinspektionens enkäter till elever i årskurs 5 som genomfördes under våren 2015 (71 procent svarsfrekvens och 17 svarande), framgår att resultaten på flera av frågorna gällande trygghet och studiero låg strax under de genomsnittliga resultaten för samtliga medverkande skolenheter. Av dessa frågor var frågan "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummen" den som fick lägst resultat för Rudolf Steinerskolan Göteborg. Där var medelvärdet 2,7 på en tiogradig skala (där 1 står för lägst resultat och 10 högst resultat), jämfört med samtliga skolenheter som deltog i enkäten som hade medelvärdet 4,3.

Av resultatet på samma enkät till elever i årskurs 9 (94 procent svarsfrekvens och 16 svarande) framgår liknande resultat. Resultaten på frågan "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummen" låg lägre i enkätresultaten för Rudolf Steinerskolan Göteborg (medelvärde 2,9), jämfört med samtliga skolenheter som deltog i enkäten (medelvärde 4,4).

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Anmärkning	2016-08-31
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2016-08-31
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-08-31
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-08-31
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-08-31

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Det har av Skolinspektionens tillsyn inte framkommit annat än att Rudolf Steinerskolan Göteborg i flera avseenden som granskats lever upp till författningarnas krav. Dock finns områden där huvudmannen och skolans rektor måste vidta åtgärder för att komma till rätta med de brister som konstaterats i tillsynen.

Tillsynen visar att eleverna vid skolan når goda resultat och att undervisningen i huvudsak omfattar målen i läroplanen. Dock omfattar undervisningen inte de mål i grundskolans läroplan som förutsätter att digital teknik används i undervisningen i de lägre årskurserna. Att digital teknik kommer in i undervisningen tidigt är en förutsättning att eleverna exempelvis ska kunna lära sig att skriva på dator, vilket anges i kunskapskraven i ämnet svenska för årskurs 3.

Vidare visar Skolinspektionens utredning att utbildningen inte utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. De elever som Skolinspektionen talat med uppger att de är trygga på skolan och att de trivs.

Beslut

2016-04-20

5 (19)

Dnr 44 - 2015:4535

Det finns emellertid både enskilda lektioner och ämnen som det är särskilt stökigt i, och hela klasser där lärarna inte lyckas skapa studiero för eleverna.

Skolinspektionens tillsyn visar även att skolans elevhälsa inte samlat kan arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande.

Slutligen har tillsynen visat att varken rektor eller huvudmannen systematiskt identifierar, beslutar om och genomför åtgärder för att utveckla utbildningen med utgångspunkt i utbildningens resultat. Huvudmannen måste därför se till att detta görs. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete där utbildningens resultat följs upp kan sådana brister som framkommit i Skolinspektionens tillsyn identifieras och åtgärdas av rektor och huvudman på ett tidigt stadium.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Rudolf Steinerskolan att senast den 31 augusti 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Rudolf Steinerskolan inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektor ska se till att alla elever tillförsäkras en undervisning som präglas av studiero.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens utredning visar att utbildningen inte utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero, vilket skollagen kräver. Både elever, lärare, representanter för elevhälsa och rektorn berättar i intervju att det i vissa klasser är stökigt hela tiden utan att lärare kommer till rätta med det så att alla elever får studiero. Det finns också lektioner i vissa ämnen där det är särskilt stökigt.

Elever som Skolinspektionen har intervjuat, både i de lägre och högre årskurserna, beskriver att det i vissa klasser är rörigt och pratigt på lektionerna,

och att det finns elever som rastlöst springer runt och då stör andra elever i deras skolarbete. Eleverna berättar att det händer att elever som inte förstår vad de ska göra på lektionen tappar koncentrationen och skriker ut i klassen.

Skolinspektionens skolenkät som gjordes av elever i årskurs 5 och 9 våren 2015 visar att Rudolf Steinerskolans resultat på de frågor som handlar om studiero har märkbart lägre värden i förhållande till samtliga skolenheter som ingår i enkäten. I enkäten till elever i årskurs 5 var indexvärdet 2,7, jämfört med 4,3 för alla ingående skolenheter. För elever i årskurs 9 var värdet 4,1, jämfört med 5,3.

Enligt elevhälsans representanter överensstämmer dessa resultat med den kartläggning av studiesituationen som skolan själv gjorde i årskurs 5-9 under samma period. Enligt elevhälsan är det stökigt och pratigt på många lektioner. Elevhälsans representanter säger vidare att olika lärares arbetssätt påverkar hur stökigt det blir i klasserna. Den bilden delar även lärarna och skolenhetens rektor. De säger att det kan vara både pratigt och stökigt på många lektioner. De uttrycker att upplevelsen att det är stökigt både kan ha med skolans pedagogiska inriktning att göra, och vilka strategier och metoder som varje lärare har för att skapa studiero. De förklarar att själva waldorfpedagogiken innebär en särskild utmaning för lärarna eftersom den bygger mycket på berättande metoder i undervisningen. Som lärare på Rudolf Steinerskolan, säger de, behöver man både kunna hantera den "rörighet" som en "rörlig", auditiv och berättande undervisning kan ge upphov till och kunna anpassa pedagogiken för elever som behöver mycket struktur- och uppmärksamhetsstöd. Enligt både skolans nya rektor och biträdande rektor är skolans verksamhet sårbar på det sättet eftersom alla lärare inte lyckas med det i alla situationer och klasser.

Enligt eleverna är det olika hur väl lärarna lyckas skapa arbetsro på lektionerna. Eleverna berättar att lärarna oftast säger till när elever stör varandra, men att det också händer att lärare blir väldigt arga och uttrycker att de inte orkar mer. Enligt eleverna finns det också undervisning som i sig själv leder till att det blir stökigt och oroligt, exempelvis i engelskan. Där säger eleverna att de tvivlar på om läraren har förberett lektionerna. Vidare uttrycker lärare att det är olika i olika klasser vilken studiero de kan åstadkomma, givet grupp sammansättningen i klassen. Enligt lärarna kan de få stöd av kollegor och via elevhälsan med tips och råd hur de som lärare kan skapa arbetsro. Dock är tiden för sådana diskussioner och ett sådant utbyte, enligt lärarna, så knapp att de i praktiken inte hinner med det. De berättar att det under den tidigare rektorns ledning, och under den period som de inväntat den nya rektorn, inte funnits något organiserat utbyte kring utvecklingen av undervisningen där skolans ledning deltagit. Enligt lärarna har rektorn inte heller inhämtat någon

kunskap om undervisningen, men de tror att det finns med i planen som den nya rektorn har.

Även representanterna för huvudmannen delar bilden om att det återkommer situationer då det inte är studiero på lektionerna. De uttrycker att skolan är sårbar på den punkten eftersom studieron till stor del är personbundet och skolan har ett klassläraresystem för de lägre årskurserna. De har därför påbörjat en diskussion kring möjligheterna till tvåläraresystem. De uttrycker också att det kräver att rektorn håller sig informerad om undervisningsformerna hos varje lärare utifrån elevgruppen, men att det inte varit så hittills.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivet ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Rudolf Steinerskolan inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till uppföljningen av skolans resultat leder till att åtgärder för att utveckla utbildningen identifieras, beslutas och genomförs. Rektorn ska också se till att detta sker tillsammans med personal och att arbetet dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tillsyn visar att det på skolan inte finns ett systematiskt kvalitetsarbete som uppfyller författningarnas krav. Detta eftersom rektorn inte analyserat eller beslutat om några utvecklingsåtgärder utifrån den uppföljning av skolenhetens resultat som gjorts.

Enligt skolenhetens lärare gjordes en uppföljning av elevernas resultat inför läsårsstarten i augusti månad 2015. Enligt lärarna resulterade det arbetet emellertid inte i att skolenhetens dåvarande rektor och lärarna analyserade resultaten tillsammans. Därmed diskuterades, dokumenterades och beslutades inte heller några åtgärder för att utveckla utbildningen som lärarna känner till, säger de. Enligt såväl skolenhetens lärare, nuvarande rektor och den biträdande (tillika tidigare tillförordnade) rektorn är det orsaken till att inget utvecklingsarbete på skolenhetsnivå har genomförts under det gångna läsåret. Det utvecklingsarbete som, enligt lärare, nuvarande rektor och biträdande rektor, till viss del har gjorts har skett inom ramen för varje lärares egen undervisning, exempelvis i matematikämnet. Detta arbete har, enligt skolans lärare och nya rektor, ännu inte följts upp.

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av det dokumenterade kvalitetsarbetet. Det består enbart av en sammanställning av elevernas kunskapsresultat. Det finns ingen dokumentation över beslut om samt planering för utvecklingsåtgärder utifrån dessa resultat.

Vid tiden för tillsynen har skolenhetens rektor just tillträtt. Enligt rektorn håller hon på att skaffa sig information om hur resultaten ser ut och vilka utvecklingsbehov som finns, men har ännu inte bilden klar över hur det ser ut.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg föreläggs

därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Rudolf Steinerskolan inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen ska se till att det för skolans elever finns tillgång till elevhälsa så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tillsyn visar att skolan saknar tillräcklig tillgång till en elevhälsa som kan arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande. Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det

finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet ska vara elevhälsans huvudsakliga uppdrag, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 277) anges bland annat att elevhälsans fokus "inte ska vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv".

Enligt både skolans rektor, representanter för elevhälsan och skolans huvudman sker elevhälsans arbete främst utifrån uppkomna behov och "när skadan är skedd", samt utifrån obligatoriska inslag såsom hälsosamtal inom skolhälsovården. Då de olika kompetenserna i elevhälsan arbetar deltid finns enligt elevhälsans representanter dessutom tidmässiga hinder för när det är möjligt för dem att arbeta tillsammans som en samlad hälsofrämjande och förebyggande funktion. Det främjande och förebyggande arbete som sker, sker enligt elevhälsans representanter endast inom ramen för den enskilda professionen.

Enligt både representanter för elevhälsan, rektor och huvudmannen ingår inte psykologisk kompetens i skolenhetens samlade elevhälsa. Psykologisk kompetens används endast vid behov i samband med basutredningar, vilka då köps in som en tjänst. Det avtal som huvudmannen tecknat för psykologtjänster omfattar, enligt huvudmannens representanter, inte deltagande i elevhälsans samlade arbete på skolan.

Enligt både representanter för elevhälsan, rektor och huvudmannen finns en tydlig vilja och ambition att utöka och utveckla elevhälsans uppdrag att i första hand arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Exempelvis genom att arbeta ännu mer tillsammans med lärarlagen för att förekomma problem i klasserna genom kartläggning, handledning och utbildning inom aktuella områden. Vid tiden för tillsynen är det dock ännu inte så. Enligt elevhälsan är det viktigaste förbättringsområdet för dem att få större tyngd i det förebyggande arbetet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Rudolf Steinerskolan inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen ska se till uppföljningen av skolans resultat leder till att åtgärder för att utveckla utbildningen identifieras, beslutas och genomförs. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens tillsyn visar att det inte finns några utvecklingsåtgärder som särskilt beslutats av huvudmannen, med anledning av en uppföljning och analys av skolans resultat. Huvudmannen lever därmed inte upp till kraven i skollagen när det gäller att systematiskt följa upp och utveckla utbildningen.

Enligt representanter för huvudmannen gjordes en uppföljning av elevernas resultat inför läsårsstarten i augusti månad 2015. Enligt representanterna resulterade vad som framkom vid uppföljningen inte i några åtgärder för att utveckla utbildningen identifierades och beslutades. Därmed dokumenterades inte heller några åtgärder för att utveckla utbildningen ur huvudmannens perspektiv. Enligt huvudmannen är orsaken till att några beslut för att utveckla utbildningen inte har fattats, att huvudmannen inte fått tillräckligt med information från skolans tidigare rektor om skolans verksamhet. Huvudmannen har varken fått det vid givna eller löpande tillfällen.

Enligt representanterna för huvudmannen har den bristande kommunikationen med skolenhetens tidigare rektor resulterat i att huvudmannen har prioriterat att hitta en övergripande och långsiktig lösning genom att anställa en ny rektor och stärka förutsättningarna för skolans ledning och kommunikationen med huvudmannen. Exempel på insatser är att huvudmannen personalmässigt har stärkt skolans ledning med en biträdande rektor. Vidare berättar representanterna att de tillsammans med skolledningen planerar för när i tiden som resultat och information om verksamheten ska rapporteras till huvudmannen och vilka aktiviteter som ska kopplas till det. Enligt representanter för huvudmannen har dessa åtgärder vidtagits för att möta det akuta behovet att säkerställa skolans ledning och informationskanal till huvudmannen om hur verksamheten utvecklas. Under tiden som skolenheten varit utan rektor har huvudmannen anställt en tillförordnad rektor. Den tillförordnade rektorns uppdrag har, enligt både tillförordnad rektor och representanter för huvudmannen, varit att lösa den akuta situationen och "hålla skeppet flytande". Det har inte varit att följa upp och utveckla utbildningen.

Vid tiden för tillsynen har skolans nya rektor just tillträtt. Enligt representanterna för huvudmannen håller de, genom den nya rektorn, just på att skaffa sig information över hur resultaten ser ut och vilka utvecklingsbehov som finns. Enligt representanterna för huvudmannen har de ännu inte bilden klar över hur skolans utvecklingsbehov ser ut i förhållande till resultaten.

Trots att huvudmannen vidtagit åtgärder för att komma till rätta med brister som de uppmärksammat bedömer Skolinspektionen dessa åtgärder inte är systematiska på det sätt som skollagen föreskriver att huvudmannens kvalitetsarbete ska vara.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Stiftelsen Rudolf Steinerskolan i Göteborg föreläggs

därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Rudolf Steinerskolan en anmärkning. Stiftelsen Rudolf Steinerskolan ska senast den 31 augusti 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Rudolf Steinerskolan inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 3. Kursplaner)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att digitala verktyg och datorer används i undervisningen i alla årskurser.

Motivering till bedömning av brist

Av utredningen framgår att undervisningen för eleverna i de lägre årskurserna inte i alla delar utgår från och omfattar målen i läroplanen. Eleverna i de lägre

årskurserna (årskurs 1-6) använder inte alls digitala verktyg såsom datorer. Det innebär att läroplansmålet att eleverna ska kunna använda modern teknik som verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande inte kan omfattas av den undervisning som eleverna ges. En följd av detta blir också att dessa elever inte ges förutsättningar att kunna nå sådana kunskapskrav som förutsätter att digitala verktyg används. Om datorer inte används i undervisningen kan lärarna inte heller genomföra alla delar av det centrala innehållet i de fall det krävs digitala verktyg.

Intervjuer med elever och elevhälsan visar att tillgången till datorer under en längre tid varit mycket begränsad och att skolans uppkoppling mot Internet inte fungerat ordentligt. Enligt elever som Skolinspektionen intervjuat i de högre årskurserna (årskurs 7-9) har det inneburit att datorer och sökverktyg tidigare inte använts i undervisningen alls. Enligt eleverna i de högre årskurserna har det blivit mycket bättre det senaste året eftersom skolan köpt in en klassuppsättning bärbara datorer och skaffat en stabil internetuppkoppling. Datorerna används oftare och fler lärare än tidigare har också bra datorkunskaper, säger eleverna. De berättar vidare att det är klassrummet för eleverna i årskurs åtta som fungerar som skolans datorsal. Vid tiden för tillsynen kan Skolinspektionen konstatera att det finns en klassuppsättning datorer i detta klassrum och att de används i undervisningen. Enligt elever i de lägre årskurserna har de dock ännu inte kommit igång med användandet av skolans datorer alls. De har aldrig arbetat med datorerna i skolan, säger eleverna. De berättar att det än så länge bara är de äldre eleverna och elever som behöver särskilt stöd i undervisningen som fått arbeta med en dator.

Elevhälsan instämmer i elevernas bild att skolan inte haft fungerande tillgång till Internet och tillräckligt många datorer tidigare. Representanterna för elevhälsan berättar i intervju att tillgång till datorer bara funnits ett par månader. Enligt elevhälsan får de elever som behöver datorer som stödinsats ha en dator eller surfplatta i klassrummet. I övrigt används skolans datorsal, det vill säga klass åttas klassrum, när datorerna ska användas i undervisningen. Än så länge är det de äldre eleverna som använt datorsalen, berättar elevhälsan.

Enligt 2 kap. 35 § skollagen ska för utbildningen den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. I förarbetena till skollagen (2009/10:165 sid. 283) anges att det ska finnas den utrustning som behövs utifrån elevers varierande behov avseende kommunikation, information och informationsteknik så att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Skolans uppdrag är, enligt läroplanen för grundskolan, bland annat att eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort

informationsflöde och en snabb förändringstakt. Enligt läroplanen blir därför studiefärdigheter och metoder för att tillägna sig och använda ny kunskap viktiga. Vidare beskrivs i läroplanens övergripande mål för kunskaper att eleverna ska kunna använda modern teknik som verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande. Av kursplanerna för grundskolan framgår att digitala verktyg och dator behövs i ett flertal ämnen. Exempelvis nämns i det centrala innehållet för ämnet bild i alla årskurser att eleverna med hjälp av digitala verktyg och datorprogram ska överföra, framställa och redigera bilder. I ämnet svenska anges i kunskapskraven att eleverna ska kunna skriva på dator i årskurs 3 och i det centrala innehållet i samma ämne anges att elever i årskurs 4-6 ska planera och genomföra en muntlig presentation med hjälp av stödord, bilder och digitala medier.

Motivering till anmärkning som ingripande

Stiftelsen Rudolf Steinerskolan Göteborgs verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter eftersom det finns brister i skolans arbete mot utbildningens mål som innebär att undervisningen inte utgår från och omfattar samtliga mål i läroplanen. Mot bakgrund av att undervisningen i övrigt utgår från utbildningens mål bedöms överträdelsen som mindre allvarlig och Stiftelsen Rudolf Steinerskolan Göteborg tilldelas en anmärkning.

Beslut

2016-04-20
17 (19)

Dnr 44 - 2015:4535

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Beslutsfattare

Karin Malmsten
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Rudolf Steinerskolan Göteborg

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Rudolf Steinerskolan Göteborg

Rudolf Steinerskolan Göteborg är en fristående grundskola med Waldorfinriktning med årskurserna 1-9. Skolan drivs av huvudmannen Stiftelsen Rudolf Steinerskolan Göteborg med organisationsnumret 857201-9142, som består av föräldrar och personal vid skolan. Huvudmannen har tillstånd att bedriva motsvarande grundskola för årskurserna 1-9, fritidshem samt förskoleklass (dnr 99:2624). I anslutning till verksamheten finns även förskola, som också drivs av huvudmannen. När det gäller huvudmannens ansvarstagande för fritidshemmet bedöms det av Skolinspektionen i ett eget beslut (se beslut 2016-04-20, dnr 2016:1801), medan det är Göteborgs kommun som har tillsyn över förskolan.

Både skolan, fritidshemmet och förskolan leds av en rektor, som till sitt stöd i ledningsarbetet har en biträdande rektor. Personalen består i övrigt av klasslärare, ämneslärare, stödpedagoger och personal inom elevhälsan – kurator, specialpedagog och skolsköterska. Skollunch tillagas i eget kök på skola och serveras i skolans egen matsal, och ett mindre bibliotek har uppförts på skolan. Vid tiden för tillsynen finns 208 elever på skolan.

Skolan är belägen i stadsdelen Örgryte-Härlanda i Göteborgs kommun.